

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Náhradní mateřství v České republice: Etické otázky náhradního mateřství

Autor práce: Aneta Barcziová, DiS.

Obor studia: Sociální a charitativní práce (PS)

Posudek vypracoval: Daniel D. Novotný, Ph.D.

Datum: 16.5.2022

Deklarovaným cílem předložené bakalářské práce je „přiblížit podstatné problémy etické a právní reflexe institutu náhradního mateřství a vymezení role sociálního pracovníka v institutu náhradního mateřství“ (s. 5).

Práce je dělena do čtyř kapitol. V první je představen pojem rodiny, v druhé náhradní mateřství, ve třetí „hlavní etické otázky“, ve čtvrté role sociálního pracovníka.

Právní reflexi je explicitně věnována jedna strana (s.15–16), etické pak dvě strany (s. 16–18). Rozsah práce a zaměření jednotlivých částí vzhledem k deklarovanému cíli proto považuji za spíše nevyhovující.

Navíc mi není patrné ani to, co vlastně myslí autorka „etickou reflexí“? Nebyl jsem schopen identifikovat ani jeden jediný argument pro tu či onu etickou tezi související s náhradním mateřstvím ani žádný odkaz na nějakou obecnou etickou teorii (konsekvencialismus, deontologii, atd.). Žádný problém ve smyslu (filosofické) etiky nebyl představen, v nejlepším případě zmíněn, např.:

- „ART (sistovaná reprodukční technologie) ... vyvolává řadu etických obav“ (s. 16)
- „v neposlední řadě pak zde vyvstává otázka, zda v případě náhradního mateřství nejde o končiny medicíny a vědy, které by měly zůstat raději neporušeny“ (s. 17)
- „kdy vlastně začíná lidský život“ (s. 17)
- „etickou otázkou je, zda by rodiče měli dítě informovat o způsobu jeho vzniku“ (s. 17)

Práce je psaná kultivovaně a patrně ji lze doporučit k obhajobě v oboru sociální a charitativní práce. Z hlediska filosofie v práci ovšem etika naprosto absentuje. Zčásti je to patrně dáno tím, že autorka, zdá se, nečerpala z žádné odborné bioetické literatury, ale jen z literatury medicínské, právní či psychologické. Při obhajobě bych proto uvítal, kdyby byla autorka schopna stručně reflektovat otázku náhradního mateřství z hlediska deontologie a utilitarianismu/konsekvencialismu a uvedla nějaké argumenty pro a proti morální přípustnosti náhradního mateřství.

Daniel D. Novotný, Ph.D.
České Budějovice